

her i Forbindelse med det Lovforslag, som er indbragt af 2 andre ærede Forslagsstillere angaaende Valg til Folkethinget, saa fik vi en mærkværdig Indretning. Hele vor Valgmaade er i Forveien i høi Grad uden Sammenhæng, og naar disse 2 Forslag vedtoges, saa havde vi for de kommunale Valgs Vedkommende offentlige Valg ved Sogneraadvalgene, hemmelige ved Byraadvalgene, og for de politiske Valgs Vedkommende hemmeligt Valg ved alle Folkethingsvalg, hemmeligt Valg ved Valgmandsvalget til Landsthinget i Kjøbstæderne og offentligt ved Valgmandsvalget til Landstinget paa Landet. Men med Hensyn til Kjøbstæderne skulde der atter ske en Undtagelse, nemlig for Byer som Nibe, Løgstør, Øbelstoft og saadanne Smaaer, hvor der kun vælges een Valgmand, idet Valget her skulde være offentligt i Modsetning til, hvad der skulde finde Sted i de andre Byer. Det vilde være en saa underlig Ordning, at jeg ikke tror, at den ærede Forslagsstiller (Bajer) i nogen særlig Grad vil holde derpaa, og jeg haaber, at naar vi se Forslaget igjen, vil det være bestemt, at det skal gjælde alle Valgmandsvalg til Landstinget, paa Landet og i Byerne, baade i smaa og store Kjøbstæder. Selve den Fremgangsmaade, at Stemmesedlen af Vælgeren selv skal lægges i en Konvolut, som leveres ham af Valgbestyrelsen, tror jeg er ret praktisk. Man kan jo ikke ved disse Valg udlevere Stemmesedler til Udfyldning, saaledes som ved Byraadvalgene, thi ved Valgmandsvalgene er det i større Byer, navnlig i Kjøbenhavn, en lang Række af Kandidater, der skulle skrives paa Stemmesedlen. I Kjøbstæderne vil Forslagets Bestemmelse i de allerfleste Tilfælde have den Betydning, at vedkommende Vælger nedlægger i Konvoluten en af de Stemmesedler, som Partierne have udsendt, en trykt Stemmeseddel, hvor der er Kandidater enten af det ene eller det andet Parti. Jeg tror imidlertid, at der er en praktisk Vanskelighed, som man maa se at komme bort fra, nemlig at Valgbestyrelsens Stempel kun skal paastrykkes Konvoluten. Thi naar nu Stemmesedlerne skulle optælles, og Konvoluterne lukkes op, saa er der jo ingen Forskjel paa Stemmesedlerne, som viser, at de have været lovlige, der er intet særligt Kjendemerke, som betegner, at en Stemmeseddel virkelig er bleven afleveret til Valgbestyrelsen og taget for gyldig af den. Man ser kun trykte Stemmesedler, alle af samme Art, men det er jo befjendt, at i Kjøbstæderne faae Vælgerne paa Torvet, og medens de gaa op ad Trapperne og alle

sedler, og selv paa Valgbestyrelsens Bord ligger der saadanne for den Muligheds Skyld, at en eller anden Vælger ikke er i Besiddelse deraf. Nu tror jeg ganske vist, at vi kunde, gjerne holde Valg i 100 Aar, uden at der noget Sted fra Valgbestyrelsens Side vilde ske nogen Mislighed, men det er ved Forslaget aabnet en Veie for Vælgerens Mistænktheds. Lad os f. Ex. sætte, at et Valg er blevet afgjort med 3 til 4 Stemmers Flertal til den ene eller anden Side, saa sig Vælgerne: Saa, det er disse Stemmesedler, der ere talte sammen, men hvor let kan der ikke imellem dem være bleven talt 5, 6 eller 10 Stykker af de Stemmesedler, der laa paa Valgbestyrelsens Bord, eller som Folk have haft i Lommeene; kan det være rigtigt? Naar disse Stemmesedler ikke have et eller andet Kjendemerke paa, at de ved Afleveringen have været fuldgjældige og lovlige Stemmesedler, vil der let komme Vanskeligheder, naar Valget skal gøres om, thi naar Stemmesedlerne skulle tages frem til fornyet Undersøgelse og Optælling, vil det ikke kunne ses, om de ere blevene afleverede af Vælgerne eller ere komne til Stede ved et Uheld. Det kunde f. Ex. opnaaes derved, at idet Stemmesedlen tages ud af Konvolutten, skal ogsaa den forsynes med Valgbestyrelsens Stempel, eller maaste kan Udvalget finde en anden Maade, men i alt Fald er det nødvendigt, at de Stemmesedler, der afleveres og, som lægges i Konvolutten, faae et Mærke, at de ere lovlige anerkjendte og gyldige. Jeg tror ogsaa, at der burde ske en Tilføining til Lovforslaget om, at naar der er flere end een Stemmeseddel i en Konvolut, skulle de alle kasseres. Bestemmelsen om, at Tilførslerne paa Valglisten og Stemmelisten indskræntes til det Nødvendige, forekommer mig ogsaa at være lidt for kortfattet, det burde bestemt siges, hvorledes der skal tilføres paa Valg- og Stemmelisten, og det bør ikke overlades til Valgbestyrelsen selv at afgjøre, hvad der er det Nødvendige. At en Stemmeseddel ikke er ugyldig, fordi den indeholder flere Navne, end der skal vælges Valgmænd, kan være rigtigt. Naar i en By som Kjøbenhavn, hvor der undertiden skal vælges, en hundrede Valgmænd, en Vælger selv vil labe sig en Stemmeseddel, kan han jo let komme til at sætte et eller to Navne for mange, og det vilde da være for haardt, at Stemmesedlen af den Grund skulde kasseres. Men Bestemmelsen i det sidste Punktum, at naar en Stemmeseddel indeholder færre Navne, end der skal vælges Valgmænd, f. Ex. kun indeholder eet Navn, skal dette tælles saa mange Gange, at det fulde Antal Navne